Rapportage stakeholderworkshops

Gemeente Kerkrade

Geschreven door
Stantec
2 mei 2023

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3

2 Verslagen van de sessies 5

3 Samenvatting 14

4 Afsluitend 16

Bijlage 20

I Presentaties van de workshops en resultaten Mentimeter 21

Aan de inhoud van dit document kunnen geen rechten worden ontleend. De beschikbare informatie is met de grootst mogelijke zorg samengesteld en wordt verondersteld betrouwbaar te zijn. Stantec is, evenals betrokken organisaties, niet aansprakelijk voor eventueel geleden schade door onjuistheden, onvolledigheden en eventuele gevolgen van handelen op grond van informatie uit dit rapport.

1 Inleiding

1. Inleiding

In 2021 hebben de gemeenten in de regio Parkstad de Transitievisie Warmte 1.0 vastgesteld. Dit was het startpunt van de warmtetransitie, die als doel heeft om op lokaal niveau de route naar een aardgasvrije gebouwde omgeving in uiterlijk 2050 te realiseren. Hoewel de TVW 1.0 een goed begin van de warmtetransitie was, had de regio behoefte aan meer inzicht en diepgang in de lokale situatie voordat er tot gedegen vervolgstappen kon worden besloten. Zodoende heeft de regio samen met adviesbureau Stantec in de eerste helft van 2022 potentieanalyses opgesteld. Uit deze pandanalyse komt naar voren dat veel bebouwing in Kerkrade geschikt is voor een warmtenet. Er zijn ook woningen met potentie voor een hybride of volledig elektrische individuele warmtepomp.

Gewapend met een extra niveau aan inzicht hebben de Parkstad-gemeenten vervolgens tussen juni 2022 en januari 2023 workshops met gemeenteraad, ambtenaren en externe betrokkenen georganiseerd om hen mee te nemen in de huidige fase van de warmtetransitie en aanvullingen vanuit hun perspectief te verzamelen. Op basis hiervan kunnen beleidskeuzes gemaakt worden in de Transitievisie Warmte 2.0 die in 2023 zal worden opgesteld door elke Parkstad-gemeente. Hier volgt een lijst met een aantal onderwerpen die in de Transitievisie Warmte 2.0 een plek zullen krijgen en waar tijdens de stakeholdersessies inbreng voor verzameld is:

In het Nationaal Klimaatakkoord is afgesproken dat Nederland in 2050 geen gebruik meer maakt van aardgas of andere fossiele brandstoffen. Uiterlijk in 2050 moeten alle gebouwen in Nederland energieneutraal worden verwarmd, dus zonder aardgas of andere fossiele brandstoffen. Gemeenten zijn regisseur voor dit proces en maken plannen voor het aardgasvrij maken van alle gebouwen.

- Een doelstelling (ambitie) voor 2030 en voor 2050;
- Een beslissing over de technieken en volgorde waarin woningen van het aardgas afgaan. Dit zal nog niet betekenen dat voor elk gebied een definitieve keuze gemaakt wordt welke techniek er komt en in welk jaar dat dan moet gebeuren. Wél kan het betekenen dat een bepaalde oplossing op bepaalde locaties uitgesloten wordt of dat er wijken aangewezen worden waar als eerste gestart wordt;
- Welke rol de gemeente hierin krijgt en welke rol andere belanghebbenden zullen hebben;
- Een aanzet tot een actieprogramma met projecten die geselecteerd worden op basis van bepaalde criteria voor de periode tot 2030.

Dit rapport reflecteert op de georganiseerde workshops en vat de belangrijkste conclusies samen.

2 Verslagen van de sessies

2. Verslagen van de sessies

In de bijlage staat van elke sessie de gebruikte presentatie en de uitkomsten van vragen die tijdens de sessie via Mentimeter gesteld zijn.

Diverse sessies met Werkgroep TVW

24 mei, 31 mei, 6 september en 1 november 2022

Het traject startte in mei met twee sessies met de Werkgroep TVW, een gezamenlijk periodiek overleg met de zeven Parkstadgemeenten.

De eerste sessie ging over de technische analyse van alle gemeenten gezamenlijk. Aan de hand van deze analyse zijn de bouwstenen verzameld voor mogelijke strategieën die gemeenten gaan kiezen om vanuit de potentiestudie naar een Transitievisie Warmte 2.0 toe te werken. Ook zijn enkele criteria besproken aan de hand waarvan gemeenten keuzes kunnen maken. De belangrijkste criteria bleken:

Draagvlak

- In hoeverre worden plannen gesteund door inwoners? Draagvlak bleek het populairste criterium in de Werkgroep TVW, maar niet iedereen verstond er hetzelfde onder: willen we daar starten waar draagvlak is of willen we draagvlak proberen te creëren voor andere plannen?

Energetische kwaliteit

- Een logisch startpunt volgens de Trias Energetica is zorgen dat het huidige energieverbruik zoveel mogelijk wordt teruggebracht. Door de energetische kwaliteit van gebouwen met hoog gasverbruik te prioriteren kan de grootste impact behaald worden.

Energiearmoede

- Energiearmoede is een urgent probleem dat kan worden aangepakt in samenhang met andere projecten in de warmtetransitie. Het aanleggen van een warmtenet en het bestrijden van energiearmoede op de lange termijn kunnen in potentie bijvoorbeeld goed samengaan.

Corporatiebezit

- Corporatiebezit kan een goede startmotor van een project zijn, omdat het mogelijk is om veel woningen met één (of enkele) contractant(en) aan te pakken.

Tijdens de tweede sessie in mei zijn de verschillende strategieën. Elk van de strategieën staat voor één van de uitersten van het spectrum waarbinnen de gemeente haar koers zal bepalen. Voor de uitvoeringsfase geldt dat een zekere combinatie van de strategieën voor de hand ligt. Onderdeel van elke strategie is een investering in een bepaald basisniveau van isolatie, ook wel 'no-regretmaatregelen' genoemd. De verschillende strategieën zijn:

Grootschalig warmtenet

- De gemeente zet in op één (of enkele) warmtenet(ten), passend bij de bestaande bebouwing.

Individuele oplossingen

- De gemeente kiest voor individuele oplossingen: elektrische en/of hybride warmtepompen in combinatie met (een) hernieuwba(a)r(e) gas(sen).

Ingrijpend isoleren

- Vanwege het tekort aan midden-/hoge temperatuurbronnen, is de ambitie bij isolatieprojecten in Parkstad hoog: zoveel mogelijk gebouwen worden volgens De Standaard geïsoleerd. Dat wil zeggen dat er méér isolatie wordt aangebracht dan vanuit economisch perspectief rendabel is.

Techniekneutraal van onderop

- De gemeente neemt geen principiële keuze over welke warmtetechnieken er komen, maar laat dit over aan de inwoners. De gemeente faciliteert het proces om bewoners zelf te laten kiezen voor een oplossing voor hun wijk.

Besparen op korte termijn

- Er wordt gefocust op projecten die op de korte termijn al besparing opleveren, ook wel laaghangend fruit genoemd. In de praktijk komt dat neer op een combinatie van hybride warmtepompen en isolatie.

De strategieën zijn besproken en verder verfijnd naar aanleiding van deze dialoog. Als afsluiting heeft elk van de deelnemers een waardering voor elke strategie gegeven. Gemeente Kerkrade gaf toen aan dat een combinatie van de strategieën 'grootschalig warmtenet', 'individuele oplossingen' en 'besparen op korte termijn' waarschijnlijk het meest bij Kerkrade past. In de sessie van 6 september met de Werkgroep TVW is gereflecteerd op het proces met betrekking tot de stakeholdersessies zoals elke gemeente dit volgt en zijn de strategieën opnieuw beoordeeld na inbreng van de stakeholders in de workshops van ronde 1 (zie volgende pagina voor meer informatie over ronde 1). Na de tweede ronde workshops is er opnieuw een samenkomen van de Werkgroep TVW geweest op 1 november 2022. Hier werd gereflecteerd op de tweede ronde workshops en vooruit geblikt op de volgende stappen, waarvan het schrijven van de Transitievisie Warmte 2.0 de belangrijkste is.

Ronde 1: Workshops intern, extern en raad

Op 28 juni en op 15 september zijn vervolgens sessies geweest met internen, externen en de raad. De opbouw van de sessies was steeds vergelijkbaar:

- Informatie over duurzame warmtealternatieven.
- Conclusies van de pandanalyse en bronanalyse die in Kerkrade zijn uitgevoerd.
- Discussie over de vijf eerder benoemde strategieën. Hierbij hebben de deelnemers steeds ook hun voorkeur kunnen opgeven, zie daarvoor ook de bijlage. Voor de raadssessie geldt dat deze informatief van aard is geweest, raadsleden hebben geen voorkeur opgegeven maar wel vragen kunnen stellen.

Interne workshop – 28 juni 2022

- *Deelnemers*: Jean Pijpers, Erik Theunissen, Susanne Vreuls, Marc Fischer, Eric Comen, Gerjo Griffioen en Daan Gerards.
- *Organisatie*: Patricia Mulders, Fleur Slenter (via telefoonverbinding) en Jeroen Keers.

De deelnemers vanuit het ambtelijk apparaat hebben een goed begrip opgebouwd van de opgave, mogelijkheden en overwegingen tijdens de eerste workshop. Er wordt opgemerkt dat isolatie belangrijk is, ongeacht de uiteindelijke manier waarop woningen aardgasvrij zullen worden. Hiervoor wordt al een programma opgestart in Parkstad-verband. Ook benadrukken de ambtenaren het belang van gedragsverandering en bewustwording onder inwoners.

Verder begrijpen de deelnemers dat elk van de aardgas-alternatieven voor- en nadelen heeft. Zo wordt als zorgpunt bij warmtepompen benoemd dat ze tot geluidsoverlast kunnen leiden in dichtbebouwde gebieden waar woningen niet zo goed kunnen geïsoleerd kunnen worden. Zorgen zijn er ook over niet-efficiënte oplossingen die aan populariteit winnen, zoals infraroodverwarming en airco's.

Als alternatief voor warmtepompen zou Kerkrade een warmtenet kunnen aanleggen: een goed deel van de woningen kan met lage temperatuur warm worden, een ander deel heeft (zonder ingrijpende aanpassingen) middentemperatuur nodig. Als uitdaging wordt genoemd dat er veel ontwikkelingen in de ondergrond spelen. Daardoor treedt drukte op en is de vraag of het praktisch haalbaar zou kunnen zijn om een warmtenet aan te leggen; hier zou nader onderzoek voor nodig zijn.

Uiteindelijk geven deelnemers de voorkeur aan de strategieën *individuele oplossingen* en *besparen op korte termijn*.

Externe workshop – 28 juni 2022

- *Deelnemers*:* Nenad Bogdanovic (HEEMwonen), Jana Zillen (WML), Peter Baten (Enexis), Ria Doedel (MijnWater BV) en Tom Coolegem (WonenZuid).
- ** Afwezig was Maurice Caris (WonenLimburg), met hem is op 19 juli 2022 een aparte bijeenkomst geweest.*
- *Organisatie:* Patricia Mulders, Fleur Slenter (via telefoonverbinding) en Jeroen Keers.

De externe deelnemers aan de workshop zijn meegenomen in dezelfde presentatie als de ambtelijke organisatie. Woningcorporaties zijn een belangrijke partij om samen mee op te trekken bij het aardgasvrij maken van woningen vanwege hun panden in de gemeente. Netbeheerder Enexis is belangrijk als samenwerkingspartner met betrekking tot het gas- en elektriciteitsnet. De meeste aanwezigen hebben al eerder een soortgelijke workshop meegemaakt bij een andere Parkstad-gemeente, waardoor het gesprek snel richting inhoud en afstemming over ging.

Enexis geeft aan dat de impact relatief vrij groot zou zijn in Kerkrade als er veel elektrische warmtepompen worden geplaatst. Vanuit dat perspectief is het belangrijk om (ook) met warmtenetten, desnoods kleinschalig, te werken. Dat kan ook vanuit een cluster waar veel gemeentelijk vastgoed is, hoeft niet met woningen te beginnen. De ruimte in de ondergrond is echter beperkt, omdat hier al veel leidingen en kabels in liggen. Daarnaast is en blijft Enexis de komende jaren nog druk met het saneren van oude leidingen vanuit veiligheidsoogpunt. Belangrijk is dat over dit laatste ook duidelijk wordt gecommuniceerd naar buiten toe.

Los van het aandeel woningen dat overgaat op een collectieve dan wel individuele oplossing, geeft Enexis de voorkeur aan een wijk-voor-wijk-aanpak. Op die wijze kan Enexis hun investeringen – zoals het realiseren van extra bekabeling en trafohuisjes – het beste sturen.

Drinkwaterbedrijf WML ziet als aanvullende uitdaging dat warmte-koudeleidingen groot zijn en dat ze binnenkort aan de nieuwe nen-norm moeten voldoen, die specificeert hoeveel ruimte warmtenet- en waterleidingen tot elkaar moeten houden (waarschijnlijk 85 centimeter).

MijnWater BV heeft een masterplan opgesteld waarin bepaalde gemeenten en gebieden opgenomen zijn waar zij mogelijkheden zien voor investeringen in een warmtenet. Wanneer er in Kerkrade een warmtenet van MijnWater BV gerealiseerd zou kunnen worden, kunnen woningen met label D en hoger naar verwachting worden aangesloten.

Woningcorporatie HEEMwonen is druk bezig met investeringen in Kerkrade. In Kerkrade Oost, Rolduckerveld en Blijerheide, is of gaat HEEMwonen binnenkort aan de slag. In Kerkrade West is reeds veel geïnvesteerd. Dat maakt afstemming tussen de gemeente, HEEMwonen, Enexis en een eventuele collectieve warmteleverancier belangrijk voor het afstemmen van toekomstige plannen in Kerkrade.

De externe stakeholders laten tot slot weten dat zij vooral behoefte hebben aan duidelijkheid – duidelijke keuzes en richting vanuit de gemeente – en aan regelmatige afstemming. Dat is ook voor de gemeente belangrijk om optimaal werkzaamheden (in de ondergrond) te kunnen combineren en koppelkansen te kunnen benutten, denk aan een aantal voorbeelden die tijdens deze sessie langskwamen zoals netverzwaringswerkzaamheden van Enexis en gebiedsgerichte investeringsprojecten van HEEMwonen. Vanuit hun eigen positie geven de corporaties aan een combinatie van strategieën waardevol te vinden: een warmtenet waar mogelijk, individuele oplossingen op andere plekken; de focus leggen op goed isoleren voor de lange termijn, maar ook nu al besparen waar dat kan (zoals slecht-geïsoleerde woningen met energielabel E, F of G) op de korte termijn.

Uiteindelijk wordt door verschillende deelnemers zoals Wonen Zuid terecht benadrukt dat inwoners altijd keuzevrijheid houden over het aardgasalternatief dat uiteindelijk in de woning komt. Aansluiting op een warmtenet is niet verplicht als inwoners een duurzaam alternatief voor zichzelf regelen. Het al dan niet aanschaffen van een warmtepomp is altijd aan de eigenaar-bewoner. In het geval van huurwoningen moet een *redelijk* voorstel worden gedaan, wat in de praktijk betekent dat tenminste 70% van de huurders akkoord gaat.

Raadsinformatieavond – 15 september 2022

- *Deelnemers:* wethouder Van Drunen en diverse raadsleden.
- *Organisatie:* Patricia Mulders, Fleur Slenter, Marc Fischer, Daan Gerards en Jeroen Keers.

Dit was een raadsinformatieavond. Dat betekent dat de sessie informatief van aard was en dat deelname van raadsleden beperkt was tot het stellen van inhoudelijke vragen.

Raadsleden maken zich vooral zorgen om de kosten. Veel inwoners krijgen te maken met een steeds hogere energierekening, terwijl verduurzaming ook geld kost en alleen lijkt weggelegd voor de vermogenden. Er wordt een vraagteken geplaatst bij de hybride warmtepomp: wel het meest haalbaar op korte termijn, maar nog niet duurzaam of aardgasvrij. Beide problemen zijn extra nijpend in combinatie met de verplichting om tenminste een hybride warmtepomp aan te schaffen in 2026 bij vervanging van een cv-ketel.

Verder zijn raadsleden nog erg zoekend naar wat nu verstandig zou zijn. Het is complexe materie. Voor alle mogelijkheden zijn wel voor- en nadelen te bedenken. Ze zijn over het algemeen wel doordrongen van de urgentie van de opgave en vinden dat de gemeente best wel (ambitieuze) projecten mag uitwerken om de inwoners te ondersteunen. Het zou niet goed zijn, wordt gezegd, om ons er te makkelijk vanaf te maken en/of de opgave voor ons uit te schuiven.

Ronde 2: Workshops intern en raad

Deze tweede ronde workshops stond in het teken van ambitie, rol, strategie en criteria en projecten. *Hoe neem je de stap van potentie naar uitvoering? Waar wil je naartoe als gemeente en op welke manier? Hoe selecteer je daarbij passende projecten?* Deze vragen waren leidend in beide tweede sessies.

Interne workshop – 28 september 2022

- *Deelnemers:* Suzanne Vreuls, Erik Theunissen, Jean Pijpers, Daan Gerards en Marc Fischer.
- *Organisatie:* Patricia Mulders, Fleur Slenter en Jeroen Keers.

De sessie begon met een deel terugblik op de eerste workshop, deze was immers al weer een tijd geleden. Over het gewenste ambitieniveau en de rolkeuze verschilden de deelnemers van mening. Aan de ene kant moeten de doelen realistisch zijn, wordt gezegd, zeker omdat inwoners veel zaken (die allemaal geld kosten) aan hun hoofd hebben. Aan de andere kant wordt gezegd dat een hoge ambitie stellen toch goed is, daar kun je dan naartoe werken en als het niet haalbaar blijkt, streef je als gemeente in elk geval wel naar het hoogst haalbare. Wat betreft rolkeuze zag de ambtelijke groep het meest in een integrale rol, waarbij verschillende opgaves en beleidsdomeinen worden gekoppeld om integraal te kunnen werken.

Tijdens de dialoog over criteria en projecten wordt nog verwezen naar de projectenkaart als goed instrument om integraliteit mee te borgen. Een plek die wordt genoemd waar beter juist niet begonnen zou moeten worden met projecten is bijvoorbeeld Waubacherveld, omdat er minder een rol vanuit de gemeente nodig is om hier de warmtetransitie te doen slagen. In deze wijk staan woningen die relatief gemakkelijk aardgasvrij zouden kunnen worden en er wonen inwoners die relatief zelfredzaam zijn.

Raadsinformatieavond – 5 oktober 2022

- *Deelnemers:* diverse raadsleden.
- *Organisatie:* Patricia Mulders, Fleur Slenter, Marc Fischer en Jeroen Keers.

Dit was een raadsinformatieavond. Dat betekent dat de sessie informatief van aard was en dat deelname van raadsleden beperkt was tot het stellen van inhoudelijke vragen.

De tweede raadsinformatieavond bood de raads- en commissieleden inzicht in de volgende fase van de warmtetransitie: de gemeente moet zich bezinnen op een gepast(e) ambitieniveau en rolkeuze en – aan de hand van bepaalde criteria – keuzes gaan maken in welke doelgroep- of gebiedsprojecten prioriteit krijgen in de uitvoeringsfase tot 2030. Deelnemers zijn tijdens de avond geïnformeerd over de vele keuzes en overwegingen.

Een veelgenoemd probleem met het warmtenet is dat het lang duurt voor er resultaat is. Raadsleden vinden het belangrijk om al op korte termijn wat voor de inwoners te betekenen. Dus, of er nu wel of geen warmtenet komt, moeten mensen snel geholpen worden bij het isoleren van hun woning en moet gekeken worden naar koppelkansen in huidige gebiedsontwikkelingen zoals Rolduckerveld en Superlocal.

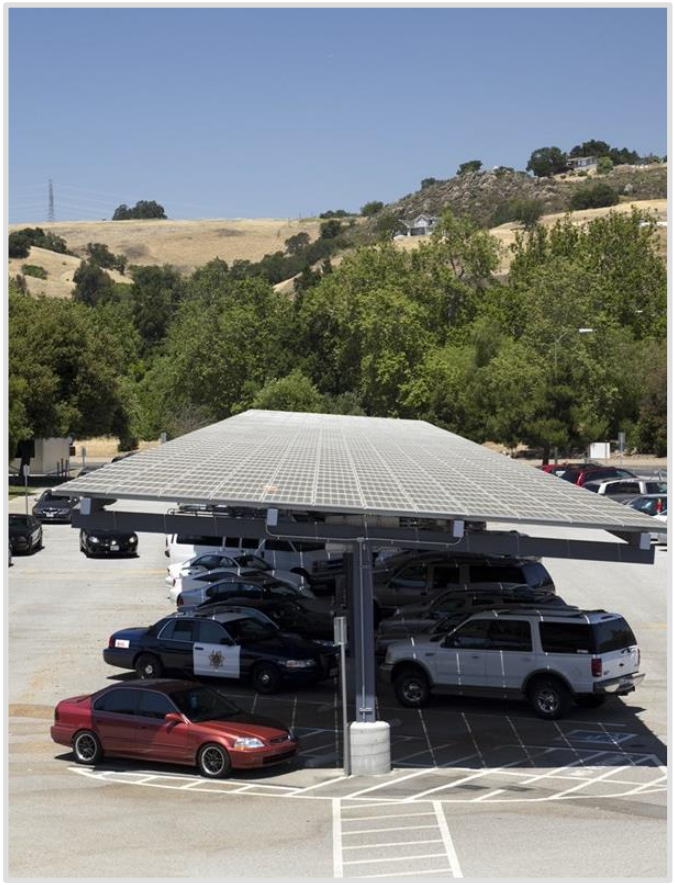
Wat betreft criteria waar de gemeente rekening mee zou moeten houden, hebben de raads- en commissieleden er een aantal toegevoegd. Aanvullend op de voorgestelde criteria zouden allereerst initiatieven die uit de wijk komen de ruimte moeten krijgen. Ook werd integraliteit genoemd; de combinatie met gezondheid en goed leefklimaat moet gezocht worden, denk hierbij bijvoorbeeld aan klimaatadaptatie van de omgeving. Verder werd samenwerking met woningcorporaties (en andere verhuurders) als criterium genoemd om als gemeente invloed te blijven hebben op het belang van huurders. Vooral in relatie tot het maatschappelijk probleem energiearmoede is dit belangrijk.

3 Samenvatting

3. Samenvatting

De gemeente Kerkrade heeft vijf stakeholderworkshops georganiseerd en vier sessies met de Werkgroep TVW Parkstad, die dienden als voorbereiding op de sessies met stakeholders en afstemming tussen de gemeenten op regionaal niveau. De stakeholderworkshops hadden een tweeledig doel. Allereerst wil de gemeente betrokkenen informeren over de voortgang van de warmtetransitie, de opgave waar de gemeente voor staat en de in dit traject relevante overwegingen en mogelijkheden. Daarnaast wil de gemeente inzicht krijgen in de perspectieven van de betrokkenen en eventueel ook standpunten ophalen.

Er zijn twee workshops georganiseerd met ambtelijke stakeholders, twee met raads- en commissieleden en één met externe stakeholders. De sessies gehouden met de raad waren informatief van aard.

Ambtelijk wordt sceptisch tegen grote collectieve warmtenetten aangekeken en wordt de voorkeur gegeven aan individuele oplossingen. De drukte in de ondergrond en het gebrek aan bronnen met midden- tot hoge temperatuur warmte worden als grote uitdagingen genoemd. Externe stakeholders zien dezelfde uitdagingen, maar rekenen een warmtenet wel als een potentieel alternatief, bijvoorbeeld omdat dit de druk op het elektriciteitsnet kan verlichten.

Zowel ambtelijk als bestuurlijk vraagt men aandacht voor een ambitieuze en realistische ambitie en planning. De raad is doordrongen van de urgentie van de opgave, maar ziet ook dat het complexe materie is om zorgvuldig de voor- en nadelen van alle mogelijkheden te wegen. Ze zoeken een manier om de duurzame doelstellingen te halen en tegelijk inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen.

4 Afsluitend

4. Afsluitend

Conclusie

De verschillende stakeholderworkshops die in Kerkrade zijn georganiseerd, dienen als een belangrijk perspectief om mee te nemen in de Transitievisie Warmte 2.0. Echter is het niet zo dat er een eenduidig beeld ontstaat na afloop van de sessies. Zowel tussen als binnen de verschillende workshops komen diverse voorkeuren en perspectieven naar voren.

Onderstaand is een samenvatting van dat wat tijdens de verschillende sessies is opgehaald. Voor beide raadssessies geldt dat deze informatief van aard waren, dat betekent dat er geen sprake is van een raadsbesluit. Er zijn wel vragen gesteld bij de informatieavonden en een aantal opvallende of vaker genoemde punten is uit deze vragen gedestilleerd.

Ambtelijk ronde 1
Focus: isoleren.
Voorkeursstrategieën: individuele oplossingen & besparen op korte termijn.

Extern ronde 1
Focus: duidelijke keuze en richting.
Voorkeursstrategieën: grootschalig warmtenet & ingrijpend isoleren.

Focus per stakeholder:
Enexis: graag deels met (klein) warmtenet werken, liefst wijk-voor-wijk-aanpak.
WML: aandacht voor drukte in de ondergrond.
MijnWater BV: kan woningen met tenminste label D aansluiten op hun net.
HEEMwonen: behoefte aan afstemming m.b.t. de gebiedsgerichte investeringsplannen.
Wonen Zuid: er moet een redelijk voorstel voor huurders worden gedaan.

Raad ronde 1
Focus: betaalbaarheid, ambitie.
Voorkeursstrategieën: -

Ambtelijk ronde 2
Ambitie: realistisch ambitieus.
Rolkeuze: integraal.
Criteria: zelfredzaamheid, koppelkansen (projectenkaart).

Raad ronde 2
Ambitie: *niet expliciet uitgevraagd daar het een raadsinformatieavond was*
Rolkeuze: *niet expliciet uitgevraagd daar het een raadsinformatieavond was*
Criteria: resultaat op korte termijn, koppelkansen (gebiedsontwikkeling), integraliteit, bottom-up initiatieven ondersteunen, energiearmoede.

Een belangrijk resultaat van de stakeholdersessies is dat de genodigde partijen nu betrokken zijn bij het traject. Zo komt uit de ambtelijke workshop de voorkeur voor een integrale aanpak van de warmtetransitie. Deze aanpak heeft alleen kans van slagen als andere afdelingen goed en veelvuldig betrokken worden, daartoe is nu een eerste stap gezet. Daarnaast kan enige richting betreft dat wat de gemeenteraad belangrijk vindt worden onttrokken uit de vragen die tijdens beide informatiesessies met de raad zijn gesteld.

In de volgende fase is verdere afstemming met externe stakeholders van groot belang. Zeker wanneer er een collectief systeem wordt aangelegd is goede samenwerking met woningcorporaties, Enexis en anderen essentieel. Tijdens de externe stakeholdersessie zijn enkele wensen en voorkeuren van de externen naar voren gekomen, dat biedt een goede basis voor vervolg.

Aanbevelingen

Kerkrade verkeert in de bijzondere positie dat zowel een collectief (voor delen van de gemeente) als individuele oplossingen kansrijk lijken. Dat betekent ook dat er echt iets te kiezen valt in de TVW 2.0. De gemeente is reeds gestart met een haalbaarheidsonderzoek naar collectieve warmte. Het kan goed zijn om de overwegingen wat betreft collectieve tegenover individuele warmtesystemen expliciet aan bod te laten komen in de TVW 2.0 zodat er tijdig een gedragen richting kan worden gekozen.

Tegelijk is dit een keuze die de gemeenteraad niet alleen hoeft te maken. Er ligt naar aanleiding van de stakeholdersessies een goede basis voor verdere dialoog met externe en interne stakeholders. We raden eveneens aan om de stem van de inwoners mee te nemen hierin. Er heeft reeds een enquête onder de bewoners plaatsgevonden, en de resultaten hiervan kunnen ook gebruikt worden als aanvullend perspectief om tot een richtinggevende keuze te komen.

Tot slot is het verstandig om de belangrijke wens van de externe stakeholders – maak een duidelijke keuze en richting in de TVW 2.0 – te laten landen in de gemeenteraad. Niet alleen voor de professionele stakeholders, maar ook voor eigenaar-bewoners is het van belang om duidelijkheid te hebben.

Ter afsluiting

De gemeente Kerkrade heeft waardevolle workshops achter de rug met diverse stakeholders die om verschillende redenen belangrijke samenwerkingspartners zijn in de warmtetransitie. De volgende stap is het opstellen van een nota voor de raad, op basis waarvan de raad tot besluitvorming zal komen wat betreft keuzes op het gebied van ambitieniveau, rolkeuze en selectiecriteria. De gemeente is voornemens om een extra informatiesessie in te plannen voorafgaand aan besluitvorming, omdat deze de behoefte kenbaar heeft gemaakt om meer informatie te ontvangen voordat zij overgaat op besluitvorming. Het plan is om zowel deze informatiesessie als besluitvorming in de eerste helft van 2023 af te ronden. Parallel aan deze besluitvorming zal worden gestart met het opstellen van de Transitievisie Warmte 2.0, waarbij nog een bredere groep stakeholders betrokken zal worden.

Bijlage

5. Bijlage

Presentaties van de workshops en resultaten Mentimeter